

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії
Уманського НУС
О. О. Непочатенко

12 » 03 2021 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування для здобуття ступеня вищої освіти
«магістр» зі спеціальності 205 «Лісове господарство»

Голова фахової атестаційної комісії
Г.П. Іщук
(підпис) (ПІБ)

Умань – 2021

Укладачі: к. с.-г. н., доцент Іщук Г.П.; к. с.-г. н., доцент Іващенко І.Є.; к. с.-г. н. доцент Заморський О.О.; к. с.-г. н., доцент Іщук Г.П. - (гарант освітньої програми).

Схвалено вченою радою факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № 5 від 23 лютого 2021 р.).

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № 5 від 22 лютого 2021 р.).

ВСТУП

Програма вступного фахового випробування передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 205 «Лісове господарство» на основі здобутих раніше компетентностей.

Вступне фахове випробування проводиться на комп'ютерах у формі тестового контролю знань. Загальна кількість тестових завдань становить 300, з яких вступнику за допомогою інформаційної системи дистанційної освіти Moodle задається 50. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Кожна правильна відповідь оцінюється у 4 бали. Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Особи, які набрали менше, ніж 100 балів, позбавляються права участі в наступному вступному випробуванні та в конкурсі.

Для проведення вступного фахового випробування норма часу встановлюється не більше 1 астрономічної години.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ, ДИСЦИПЛІНИ, ЇХ ТЕМИ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. ЛІСОВА ТАКСАЦІЯ

1. Таксація зрубаних дерев.
2. Таксація дерев, що ростуть.
3. Таксація лісозаготовлених матеріалів.
4. Лісотаксаційні ознаки насаджень.
5. Морфологічні ознаки насаджень.
6. Таксація деревної лісової продукції.
7. Перелікова таксація насаджень.
8. Вибіркова таксація насаджень.
9. Сортиментація запасу лісових насаджень.
10. Таксація лісосічного фонду.
11. Таксація приросту деревного стовбура.
12. Аналіз ходу росту деревного стовбура.
13. Динаміка лісових насаджень.
14. Таксація приросту запасу лісових масивів.
15. Перспективи вдосконалення лісооблікових робіт.

2. ЛІСІВНИЦТВО

1. Завдання лісівництва та основні принципи його організації.
2. Сучасна класифікація способів рубок лісу.
3. Способи головних рубок.
4. Сучасні технології рубок головного користування та їх лісівницька оцінка.
5. Очистка місць рубок.
6. Види рубок догляду за лісом.

7. Організаційно-технічні показники рубок догляду.
8. Рубки догляду в деревостанах різного складу.
9. Санітарні рубки.
10. Лісовідновні, реконструктивні, ландшафтні та рубки переформування.
11. Вибіркова система господарювання.
12. Продуктивність лісу, її види та суть.
13. Шляхи підвищення деревної продуктивності лісів.

3. ЛІСОЗНАВСТВО

1. Предмет та основні поняття дисципліни.
2. Морфологія лісу.
3. Біотичні фактори життя лісу. Ліс і фауна.
4. Екологічні фактори в житті лісу.
5. Ліс і клімат.
6. Ліс і світло.
7. Ліс і тепло.
8. Ліс і атмосфера.
9. Ліс і волога.
10. Вплив ґрунту на ліс.
11. Відношення деревних порід до ґрунту та потреба деревних порід в поживних речовинах.
12. Природне поновлення лісу.
13. Формування лісу. Взаємодія деревних порід.
14. Динаміка лісу.
15. Вчення про типи лісу.
16. Екологічна типологія лісу.
17. Лісова типологія в зарубіжних країнах. Значення лісової типології для лісогосподарського виробництва і наукових досліджень.

4. ЛІСОВА СЕЛЕКЦІЯ

1. Лісова селекція як наука, її розвиток, методи та завдання.
2. Способи розмноження деревних рослин.
3. Особливості біології цвітіння та плодоношення у лісових деревних порід.
4. Добір як метод лісової селекції.
5. Гібридизація як метод селекції.
6. Системи і типи схрещувань та їх генетичний наслідок.
7. Поліплоїдія як метод селекції.
8. Мутагенез в селекції дерев лісових порід.
9. Сорти лісових деревних рослин.
10. Селекційні методи в лісовому насінництві.

5. ДЕНДРОЛОГІЯ

1. Життєві форми деревних рослин та їх особливості онтогенезу.
2. Основи вивчення про вид і його ареал. Внутрішньовидова мінливість та її форми.

3. Декоративні якості деревних рослин.
4. Морфологія органів деревних рослин.
5. Природна дендрофлора України.
6. Основи екології деревних рослин.
7. Основи фенології деревних рослин.
8. Основи вивчення про рослинний покрив. Основні систематичні одиниці.
9. Дендрологічна характеристика основних представників класу Хвойні.
10. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Кипарисові та Тисові.
11. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Магнолієві, Лимонникові, Лаврові, Хвилівникові, Жовтецеві, Барбарисові, Піонові, Платанові, Самшитові, Букові.
12. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Березові, Горіхові, В'язові, Шовковицеві, Актинідієві, Тамариксові, Вербові та Липові.
13. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Агрусові, Розові та Бобові.
14. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Клокичкові, Кленові, Гіркокаштанові, Маслинкові, Гортензієві, Деренові, Виноградові, Сумахові, Жимолостеві, Калинові, Бузинові та Маслинкові.

6. ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ

1. Лісові культури, як спеціальна дисципліна лісокультурної галузі.
2. Насіннєвий фонд України і районування заготівель насіння.
3. Плодоношення і насіннєношення у лісових деревних рослин та способи його обліку.
4. Заготівля і переробка лісонасіннєвої сировини.
5. Паспортизація та перевірка посівних якостей лісового насіння.
6. Зберігання та транспортування лісового насіння.
7. Підготовка лісового насіння до висіву.
8. Призначення та організаційно-господарське упорядкування лісових розсадників.
9. Сівоміни в постійних лісових розсадниках.
10. Обробіток ґрунту в розсадниках.
11. Застосування добрив в лісових розсадниках.
12. Вирощування сіянців.
13. Особливості вирощування сіянців основних деревних порід.
14. Способи вегетативного розмноження деревних і чагарниковых порід у відкритому і закритому ґрунті.
15. Виробництво садивного матеріалу вегетативного походження.
16. Вирощування саджанців (великомірного садивного матеріалу).
17. Вирощування садивного матеріалу в закритому ґрунті та із закритою кореневою системою.
18. Інвентаризація, викопування і зберігання садивного матеріалу.

19. Способи відновлення лісу та вимоги господарства до штучних насаджень.
20. Лісові культури. Категорії лісокультурних площ.
21. Система і способи закладання лісових культур, підбір порід, схем змішування та розміщення садивних місць.
22. Технологія створення лісових культур.
23. Культури головних лісоуттворювальних порід, культури сосни звичайної та сосни кримської.
24. Культури ялини європейської та модрини європейської.
25. Лісокультури дуба звичайного і бука лісового.
26. Особливості створення лісових культур екзотів.
27. Лісові культури декоративних, юстівних і технічно цінних деревних рослин.
28. Особливості створення лісових культур у зелених зонах міст і на малоцінних землях.
29. Охорона та захист лісокультурних об'єктів. Безпека праці лісокультурного виробництва.

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Як вимірюється товщина сортименту?

- A. По діаметру у верхньому відрізку без кори.
- B. По діаметру в нижньому відрізку без кори.
- C. По діаметру на середині сортименту без кори.
- D. По діаметру у верхньому відрізку з корою.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Загальна кількість тестових завдань становить 300, з яких вступнику за допомогою інформаційної системи дистанційної освіти Moodle задається 50. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Кожна правильна відповідь оцінюється у 4 бали. Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. В конкурсі беруть участь вступники, які за результатами фахового випробування отримали 100 і більше балів.

Для проведення вступного фахового випробування норма часу встановлюється не більше 1 астрономічної години.

Особи, які набрали менше, ніж 100 балів, позбавляються права участі в наступному вступному випробуванні та в конкурсі.

Структура оцінки

Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів	Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів
0		25	100
1		26	104
2		27	108
3		28	112
4		29	116
5		30	120
6		31	124
7		32	128
8		33	132
9		34	136
10		35	140
11		36	144
12		37	148
13		38	152
14		39	156
15		40	160
16		41	164
17		42	168
18		43	172
19		44	176
20		45	180
21		46	184
22		47	188
23		48	192
24		49	196
		50	200

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Анучин Н. П. Лесная таксация / Н. П. Анучин. – 5-е изд., перераб. и доп. – М. : Лесн. пром-сть, 1982. – 530 с.
2. Білоус В.І. Лісова селекція / В.І. Білоус. – Умань, 2003. – 532 с.
3. Булыгин Н.Е. Дендрология / Н.Е. Булыгин. – М. : Агропромиздат, 1985. – 280 с.
4. Вересин М.М. Справочник по лесному селекционному семеноводству / М.М. Вересин, Ю.П. Ефимов. – М. : Агропромиздат, 1985. – 243 с.
5. Гром М. М. Лісова таксація : підручник / М. М. Гром. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – Львів : Вид-во НЛТУ України, 2007. – 416 с.
6. Гордієнко М.І. Лісові культури : підруч. / М.І. Гордієнко, Г.С. Корецький, В.М. Маурер — К.: Сільгоспосвіта, 1995. — 328 с.
7. Дербенюк Ю.М. Лісове насінництво / Ю.М. Дербенюк, М.І. Калінін, М.М. Гузь, І.В. Шаблій. – Львів : Світ, 1998. – 434 с.
8. ДСТУ 2980-95. Лісові культури. Терміни та визначення. — К.: Держстандарт України, 1995. — 64 с.
9. Заячук В.Я. Дендрологія : підруч. / В.Я. Заячук. – Львів : Апріорі, 2008. – 656 с.
10. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія: навч. пос. / О.А. Калініченко. – К. : Вища шк., 2003. – 199 с.
11. Колесников А.И. Декоративная дендрология / А.И. Колесников. – М. : Лесн. пром-сть, 1974. – 703 с.
12. Лісові культури: підруч. / М.І. Гордієнко, М.М. Гузь, Ю.М. Дебринюк, В.М. Маурер. — Львів: Камула, 2005. — 608 с.
13. Любавская А.Я. Лесная селекция и генетика / А.Я. Любавская. – М. : Лесная пром.-сть, 1982. – 286 с.
14. Остапенко Б.Ф. Лесоводство и лесомелиорация : учеб. пособие / Б.Ф. Остапенко, А.И. Швиденко. – К. : Выща шк. – 1989. – 311 с.
15. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва : навчальний посібник / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. – К. : Арістей, 2006. – 416 с.
16. Свириденко В.Є. Лісівництво / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. – К. : Арістей, 2005. – 544 с.
17. Свириденко В.Є. Лісівництво / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. – К. : Арістей, 2008. – 544 с.
18. Свириденко В.Є. Лісівництво / В.Є. Свириденко, А.Й. Швиденко. – К. : Сільгоспосвіта, 1995. – 364 с.
19. Термена Б.К. Лісознавство з основами лісівництва : навчальний посібник / Б.К. Термена. – Чернівці, 2005. – 160 с.